

УДК 340.12

Степан Сливка

Навчально-науковий інститут права,
психології та інноваційної освіти
Національного університету
“Львівська політехніка”

доктор юридичних наук, професор
завідувач кафедри теорії, історії та філософії права,
tfp2014@i.ua

ВИХІД ПРИРОДНОГО ПРАВА ЗА МЕЖІ МАТЕРІАЛЬНОСТІ

<http://doi.org/10.23939/law2020.26.103>

© Сливка С., 2020

Досліджено вихід природного права за межі матеріальності з метою підвищення ступеня духовності. Подається дефініція матеріальної вірусології, співвідношення між природним правом і природним законом. Підтверджено згубний вплив постмодерністського нарративу на розвиток природного права та піднесення необхідності неонтологічних матеріальних відносин.

Ключові слова: природне право, природний закон, матеріальне, постмодерністський нарратив, матеріальна вірусологія, позитивне право, позитивний закон.

Постановка проблеми. Космологія доводить, що Всесвіт регулюється природними законами, а онтологічна діяльність людини – природним правом, основним творцем якого вона є. Але на Всесвіт впливає і природне право, яке людина створює для себе і реалізовує його. Результати цієї реалізації знаходять відбиток на тонких духовних структурах Всесвіту.

Значна частина людей дотримується думки, що в основному одна матерія породжує земне життя, що земне життя – це матеріальний процес. Однак наука розкриває внутрішній механізм дії універсальних сил Всесвіту, вивчає форми руху матерії, досліджує причинні залежності, взаємодії тощо. Тому матеріальне життя є вторинним після духовного. А природне право хоча й творить людина, намагається “зазирнути” за межі матеріальності і пізнати, що робиться з людиною, коли вона переходить межі набуття матеріального.

Аналіз дослідження проблеми. Природне право досліджували багато сучасних і зарубіжних філософів права. Єдиної думки не існує щодо поняття “природне право”. Причина криється в основному у визнанні та герменевтиці богословських теорій.

Мета статті. Виходячи з того, що людина є образом Божим і прямує до подоби Божої, необхідно дослідити вплив матеріального стану на духовний, поглибити вчення про природне право.

Виклад основного матеріалу. Людина народжується і живе у світі, у який вона нічого не може принести і із якого нічого не може винести. Але цей світ перебуває у розпорядженні людини [7, с. 583]. У світі панує дивний, але гармонійний порядок, який встановлений Богом.

Цей порядок людини назвали законами природи, згідно з якими все на світі розвивається і має відповідний та розумний сенс. Життя за Божими законами дає можливість зрозуміти світ [8, с. 12-13]. Виникає необхідність дослідити поняття: світ, матеріалізм, наука, закони природи та межі їх дії, поява природного права. Зрозуміло, що ці поняття однозначності не мають.

Поняття світ (Всесвіт, Космос) – це простір, порядок і образ речей, які Богом призначені для життя людини [7, с. 581], це цілісна система всього суцього, охопленого людською свідомістю, почуттями, волею та діяльністю [2, с. 368]. Всесвіт – це весь світ, тобто уявлення про світ, що передбачає включення до його змісту всього відомого і невідомого, виявленого та невиявленого [5, с. 116].

Крім того, у релігійній літературі сказано, що світ має два ступені: земля і небо [6, с. 305], а окрім неба є ще два ступені небес. Але існують різні розуміння неба як місця перебування Бога, вищих небесних сил, духів праведників, які досягнули досконалості. Це лоно Авраамове, рай [1, с. 508]. На даний час немає остаточного панування Бога на небі і на землі, але воно настане. Згадується, що прийде час, коли проявляться нова земля, нове небо, нові небеса і буде єдине панування Бога.

Для правильного життя людям не рекомендується дружба з цим світом, оскільки такий зв'язок означає ворогування з Богом [7, с. 583]. Хоча відносини між небом і землею є добре налагоджені. Між Богом і створеним ним світом існують розірвані відносини. Вони проявляються в тому, що людина, яка відійшла від Бога, перетворює Його матеріальний світ проти встановленого Богом порядку [7, с. 583]. Тобто матеріальний світ перебуває у володінні людини, тому він є видимий. Перетворення матеріальних речей людиною часто суперечить світобудові, руйнує світ. Це означає, що порушуються закони природи, що є недопустимим (встановлені певні норми, яких людина не знає, але повинна знати і відчувати).

А нематеріальний світ – це невидимий світ і є тим самим третім небом [1, с. 508]. Взагалі, нематеріальний світ по-іншому називають духовним світом, який передує матеріальному. Досліджує матеріальний і нематеріальний світ – наука.

Наука – це сфера людської діяльності, функція якої – накопичення і теоретична систематизація об'єктивних знань про дійсність; включає як діяльність по отриманню нового знання, так і її результат – силу знань, які лежать в основі наукової картини світу; позначення окремих галузей наукового знання. Безпосередня мета – опис, пояснення і передбачення процесів та явищ дійсності на основі законів, які вона відкриває. Важливим є наукознавство, яке вивчає закономірності функціонування і розвиток науки, структуру і динаміку наукової діяльності, взаємодії науки з іншими сферами матеріального і духовного життя суспільства [3, с. 255]. Наукою в істинному смислі є наука про світ [10, с. 292].

Беручи до уваги науку про право, за допомогою філософських знань, є необхідність здійснювати дослідження сфери природного права, яка виводить нас на діяльність людини у світобудові. Іншими словами, нам необхідно дослідити дію природного права у матеріальному світі. Основним об'єктом матеріальності є людина, її надбання.

Людина єдина набула образ Божий. Навіть ангели, які були створені Богом як розумні істоти, не отримали цього. Вони були створені безтілесними, а людина увібрала в себе як духовні, так і матеріальні засади – вони отримали душу і тіло. Душа представляє духовний невидимий світ, а тіло – матеріальний, видимий [4, с. 89]. Якщо враховувати, що людина є мікросвіт, то її тіло репрезентує світову матеріальність. Тобто все, що зроблено у сфері матеріального, те зроблено для тіла людини. Висновок досить серйозний і претендує на глибинний погляд світобудови. На світ треба дивитися крізь призму людського тіла та його забаганки.

Все інше (матеріальне) може розвиватися без людської участі. За законами природи, без людського розуму. Звичайно, що людська тілесність (матеріальність) впливає на людську душевність (духовність) і навпаки: видиме впливає на невидиме, хоча й існує зворотний зв'язок. Тут важливо наголосити на “пов'язаності” тіла і душі. Але для розвитку тіла і в меншій мірі для

розвитку душі достатньо природних законів. А право як результат мозкового, душевного опрацювання (власного осмислення) має значення для матеріальності, але воно є другорядним. Тіло людини функціонує завдяки природним законам, які називають біологічними. Нам потрібно показати, як природне право впливає на різного роду нарративи, які покинули тілесне місцеперебування, щоб вийти за межі матеріальності і на що воно взагалі впливає.

Нарратив (з англ. – розповідь) – одне із вихідних понять філософського постмодернізму, яке передбачає втрату в сучасну епоху значущості будь-яких логічних та раціональних доведень і визнання факту рівнозначності різноманітних способів розповіді про дійсність [5, с. 136]. Зокрема, відсутня логістика та раціоналізм природного мислення щодо надмірного збагачення, набуття матеріальних благ будь-яким способом. Постмодерністські установки формують такий нарратив, який диктує недовіру до метатеорій, викликає надмірну стурбованість наближенням до глобальних (матеріальних) процесів на тлі загального падіння інтересу до життя, зневіри у нелінійності дії права. Такі неонтологічні світоглядні засади не мають цілісної теорії, але існує насадження шкідливих ідей, які негативно впливають на суспільний розвиток, оскільки така постмодерністська спрямованість відкидає духовне збагачення, а надає перевагу матеріальному. Богословське вчення доводить, що матеріальні статки у надмірній кількості і здобуті не своєю працею, хоча й на деякий час задовольняють тіло, але шкодять душі. Проте негативні приклади, гонитва за матеріальними статками створюють вірусологічну шкідливу теорію про те, що життя дається один раз і тому потрібно його прожити в розкошах. Природне право, як логічне та раціональне осмислення природних наук, доводить протилежне. Тобто життя на землі повинно бути таким, щоб тілесні задоволення узгоджувалися з природними потребами душі: людина не повинна переходити межі набуття матеріального, оскільки це концентрація на позиції зла, що суперечить природному.

Зло – одна з вихідних категорій моралі та моральної свідомості, яка виражає таку засаду життєвого вибору людини, яка передбачає негоцію, руйнування, деструкцію існуючих форм буття, а також негативну оцінку людиною певного явища з огляду на його негативне для неї значення [5, с. 89], це внутрішня ворожа Богу позиція, яка проявляється у всіх аспектах. Повна гармонія передбачала, що людина, яка вище і найрозумніше з Божих творінь, буде притримуватись шляху істинного не через природну необхідність, а керуючись добровільним послухом, оскільки створена за образом Божим. Тому людині було надано вільний вибір між смиренням і непослухом у вигляді заборони, переступити яку її ніхто не спонукав [7, с. 351], це категорія, що охоплює усе ціннісно-негативне (в практичному відношенні), протилежне щодо блага і добра. У площині протистояння благу як такому злу – це те, що підриває продуктивні потенції буття, заважає реалізації його призначення, зокрема, руйнує умови й засоби виживання, фізичного й духовного розвитку людини [11, с. 227]. Значить зло само знаходить людину і пропонує свої послуги у вигляді надмірного матеріального забезпечення, що вказує на конкретний вихід природного права за межі необхідної матеріальності.

Життєва засада людини як образу Божого скерована на творіння блага для себе, але якщо це узгоджено з волею Божою, а не своєю. Тобто природні закони не спонукають людину творити злі вчинки, які руйнують природну гармонію. Потенції людини спрямовані на добро, на послух, а не на зло, тобто руйнацію природної необхідності. Важливо задатися питанням: чому надлишок матеріальних статків, розкіш шкодить Всесвіту, руйнує його. Адже зовні виглядає все естетично, ніби й приємно для ока.

Тут можливі щонайменше два випадки. Перший полягає в тому, що надлишок матеріальних статків не суперечить природним законам і не здійснює руйнації природної гармонії. Це стосується багаті людини, яка живе за нормами природного права і є корисною для оточуючих чи взагалі для суспільства. Тобто у норми природного права багаті людини увійшла турбота про ближніх. Тобто, в даному випадку вихід природного права за межі матеріального є допустимим і деякою мірою корисним. Але такі люди є рідкістю. Потрібно, щоб це нажите матеріальне не було остаточно закріплене у свідомості людини, щоб вона могла легко з цим майном розстатися у разі життєвої

потреби. Якщо таке і станеться, потрібно, щоб цю багату людину постійно не супроводжував жаль за втратою матеріального. Інакше кажучи, надлишок матеріальних здобутків не повинен відбиватися на онтологічних позиціях власника цих здобутків, вони не повинні зіпсувати її як образ Божий. Але чи багато таких людей є?

Другий випадок – протилежний: людина міцно прив'язана до матеріального. Під впливом сформованого для себе природного права, вона сприймає за належне не ділитися з ближнім. Така людина вважає себе володарем життєвих потреб. Маючи практично все, вона надзвичайно прив'язана до земного світу і одночасно відвернута від небесного, духовного світу. Адже матеріальним світом на землі володарює не Бог, а протилежна, ворожа Йому темна сила. Ця темна сила спонукає підневільну людину до формування для неї такого природного права, яке захищає матеріальний світ, виносить фальшиві висновки, що людина повинна мати все, а духовність – це бідність, і на землі вона ніби не в пошані. Фактично такий “володар” є диктатором для інших, яких він принижує, навіть знущається. Напрошується висновок, чи такий “володар” цінує, що він має образ Божий, чи наближається він до подоби Божої? Звичайно, відповідь буде негативною і підтверджує, що природне право далеко виходить за межі матеріальності і приносить шкоду суспільству, породжує зло.

Можливий ще один випадок, коли людина зовсім не дбає про набуття матеріального. Це означає, що вона або лінива, або не вмє нічого робити, або посвятила себе духовному світові.

Якщо людиною опанувала лінь, то це порушення норм природного права, гріх. З такого стану треба виходити якнайскоріше. Певні матеріальні здобутки повинні існувати, оскільки це онтологічні вимоги земного життя. Звичайне земне життя вимагає набуття необхідних матеріальних, але щоб ці власні вимоги не були основними у житті. Сьогодні часто говорять, що людина повинна працювати на “холодильник”, що нагадує тваринний спосіб життя.

У випадку невміння створювати матеріальні блага, людина повинна вчитися у інших, знаходити собі місце у житті. Відповідно до отриманого таланту людина має певний нахил до фізичної праці, який може хоча й мінімально, але забезпечувати матеріальними статками. Природне право тут скеровує на бажання здобути щось для життя, що при активному бажанні можна досягнути.

Присвячують себе духовному світу, як правило, ченці. Це похвально, оскільки людина зрікається земного світу і присвячує себе небесному світові. Однак не всі люди здатні на такий подвиг. Тут головне, щоб через деякий час не було розчарування.

Виходячи із деформованого розуміння умов, способів і вибору життя людини у земній цивілізації, тяга до матеріального породжується не тільки захланним бажанням людини, а й зовнішніми спокусами, спонуканнями, втягуванням у безмежне матеріальне життя. Це свого роду матеріальне гоніння, яке уражає нестійких людей.

Будемо вважати, що у земному житті існує своєрідна матеріальна вірусологія, епідемія як збудник, “інфекція” для духовності людини. Матеріальна вірусологія закриває шлях до підвищення духовності, утримання свого образу Божого в межах норм природних законів. В цьому напрямі розвивалися і розвиваються різні досліджені, утворені відповідні філософські течії.

Вважаємо, що *матеріальна вірусологія – це комплексне вчення про вплив несприятливих збудників, які скеровують людину до надання переваги матеріальному над духовним, що спричиняє руйнації онтологічного світу.*

Несприятливі збудники у житті людини мають непоодинокі прояви. Цим заражений земний світ. Вони штовхають на вибір лакомих шляхів життя, тілесних насолод, щоб уникнути духовного розвитку, який дає можливість зрозуміти онтологічний стан своєї життєдіяльності. Адже високо духовно розвинута людина не піддається хворобливим збудникам, які штовхають її на неправильний шлях життя. Це фактично матеріальна боротьба зла з добром, в яку вступає природне право і у свій час воно врегульовує ці правовідносини, які є руйнівними.

Проте, протягом життя людина повинна постійно вдаватися до своєрідної духовно-правової вакцинації, враховуючи різні джерела природного права. Традиційним вважається, що природний закон є єдиним джерелом природного права. Очевидно, що таких джерел є більше. Вони містяться у Священному Писанні у вигляді притч, різних догм, які за допомогою герменевтики фіксують їх як джерела природного права.

Розглядаючи вихід природного права за межі матеріальності, ми зіткнулися з двома парами надзвичайно важливих понять: “природний закон” і “природне право”, і також “позитивний закон” і “позитивне право”. Це вічні питання і трактуються вони по-різному. Особливо велика розбіжність є між позитивістами і прихильниками природного права.

Позитивний закон творить людина в особі держави як нормативний акт вищої юридичної сили, який регулює найважливіші суспільні відносини (але не всі). Ці закони можуть бути суб'єктивними, несправедливими, змінними, недосконалими і т.д. Причина в тому, що його приймали недосконалі люди, які намагаються більше уваги приділити матеріальному стану.

Позитивне право як систему соціальних загальнообов'язкових норм, дотримання і виконання яких забезпечується державою, формують також люди для себе, для збереження владних повноважень, для утримування в покорі підлеглих. При чому, ті люди, які працюють в органах влади, формують цю систему як певну правову свідомість, а звичайні, безвладні громадяни право як систему норм бачать по-своєму: не потрапити під свавілля як правопорушників, так і самої держави. Громадянин хоче, щоб позитивне право його захищало повсюдно, цілком і справедливо. Він повинен бути впевненим у своєму майбутньому. Вихід за межі матеріальності більше трактується як прогалина у праві, оскільки держава не об'єктивно вказує людині, скільки вона може мати майна (так було при радянській владі). Тобто позитивне право не має таких владних повноважень регулювати набуття майна образом Божим. Така прогалина породжує різні соціальні норми, які природно не обґрунтовані.

Природні закони створив Бог. Протягом шести днів творіння світу і сьомого дня відпочинку, Богом створено множину законів без жодних прогалин. Всі природні процеси нормативно врегульовані досконалими законами. Людина досліджує ці закони і реалізовує їх у своїй життєдіяльності, але всіх законів вона не знає. Закони природи незмінні, але людина може вносити певні елементи у їх руйнації. Це, зокрема, стосується володіння матеріальним станом.

Відомо, що природний закон за межі матеріальності не виходить: людина спочатку жила у нематеріальному світі, тому питання “виходу” за межі не існувало. За непослух людина опинилася у матеріальному світі, здобуваючи собі матеріальні засоби існування самостійно. Але зла сила постійно спокушала (і спокушає сьогодні) до безмежного накопичення матеріальних благ. Відбувається ситуація, коли недосконала людина нехтує досконалим законом, коли образ Божий далі чинить зневагу до Бога своїм зосередженням на матеріальності.

Природне право творять люди: людська природа Ісуса Христа, апостоли, святі отці, єпископи, пресвітери, духовні інституції і кожний вірянин для себе, оскільки це система природних і надприродних загальнообов'язкових норм, які виражають волю Божу. Цих норм людина може і не дотримуватися, але природні санкції настануть обов'язково. Латентності тут не існує. Сутність природного права визначається сукупністю віри, бажанням людини набувати подоби Божої, святості та природно-правової свідомості й культури. Кожна людина по-своєму розуміє природне право, що є закономірним. Головне полягає не в повноті розуміння змісту природного права, а в герменевтичному змісті.

Адже поява природного права бере свій початок із герменевтики як мистецтва інтерпретації Старого і Нового Завітів, де описані закони природи. Формування мистецтва тлумачення законів природи мали місце ще й у Давньому Сході, за пророчих часів. Поява Десяти заповідей Божих і Дев'яти заповідей блаженств скерували герменевтичне мистецтво до остаточних висновків. При появі різних колізій в думках щодо природного права, необхідно звертатися до Священного Писання. Але існує небезпека появи ересі, тому необхідно свої думки узгоджувати з канонічним правом.

Зосередимо свою увагу на тому, що належить до матеріального. В енциклопедії зазначено, що матеріальне – це фундаментальна характеристика буття, яка вказує на його об'єктивно-реальне, тобто незалежне ідеальне, яке характеризує свідомість, вказуючи на її похідний характер і на те, що свідомість відображаючи фізичні, хімічні, біологічні та інші властивості дійсності, сама цих властивостей не має. Матеріальне фіксує фундаментальну ознаку світу. В цьому розумінні матеріальне не є окремою властивістю серед безлічі інших, навпаки, воно набуває всезагальності, вказуючи на основу єдності світу, на єдине джерело походження й існування всієї різноматності явищ дійсності [9, с. 404].

Тобто матеріальне є онтологічним поняттям, хоча й фундаментальним, але другим після духовного. Разом духовне і матеріальне утворюють єдність світу. Все, що не відноситься до духовного є матеріальним і навпаки. Це стосується не тільки фізичного світу, матеріальних речей, коштовностей, грошей, а й всього іншого, яке скероване для тіла, плотських задовольень. Вихід природного права за межі матеріального необхідний для того, щоб утримувати у рівновазі матеріальне і духовне. Якщо природне право не врегулює цієї рівноваги, то позитивне поготів. Адже світ створювався Божим Духом, Словом. Це означає, що спочатку були прояви духовного. Звичайно, що духовність отримала людина на шостий день творення матеріального світу. Тому деякі філософські течії вважають, що матеріальне є первинним. Не враховано буття і дію Божого Духу, оскільки ці твердження висловлювали атеїсти, беручи ересь за істину. Звідси впливає шкідливість матеріальної вірусології, яка може бути недопущена повністю сформованим людиною природним правом.

Висновок. Отже, вихід природного права за межі матеріальності полягає в тому, щоб людина не потрапила в безодню морального й духовного занепаду. Воно здійснює своєрідну профілактику тілесного життя і виводить душу людини на онтологічний шлях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Библиейская энциклопедия. В 4-х вып. Выпуск I. А-Е. Труд и издание архимандрита Никифора. Москва: Изд. Свято-Троше-Сергиевой Лавры. 1990. 904с. 2. Докаш В. І., Лешан В. Ю. Загальне релігієзнавство: Навчальний посібник. Чернівці: Книги ХХІ, 2005. 376 с. 3. Естествознание: Энциклопедический словарь / Сост. В. Д. Шолле. Москва: Большая Российская энциклопедия, 2002. 543 с. 4. Михалийын П. Е. Православие: Энциклопедия верующего. Харьков; Белгород: Клуб Семейного Досуга, 2011. 240 с. 5. Петрушенко В. Л. Філософський словник: терміни, персоналії, сенсації. Львів: “Магнолія 2006”, 2011. 352 с. 6. Рагнер К. Короткий теологічний словник / К. Рагнер, Г. Форгрімлер; [пер. з нім. О. Авраменка]; за ред. о.С. Мудрого. Львів, 1996. 664 с. 7. Ренекер Ф. Библиейская энциклопедия Бракагауза/ Ф. Ренекер, Г. Майер; [пер. с нем. В. Иванова и др.] :под ред. В. Цорна. Кременчуг: Християнська зоря, 1999. 1120 с. 8. Слобідський С. (протоієрей). Закон Божий. Вид. 3-тє. Київ: Вид. від. УПЦ Київ. Патріархат, 2005. 655 с. 9. Українська радянська енциклопедія: в 12-ти т. / гол. ред. М. П. Бажан; редкол. : І. К. Білодід та ін. Київ: Голов. ред. УРЕ, 1981, Т.6. 552 с. 10. Философский словарь: Основан Г. Шмидтом. 22-е, новое, переработ. изд. под. ред. Г. Шишкоффа / Пер. с нем. / Общ. ред. В. А. Малинина. Москва: Республика, 2003. 575 с. 11. Філософський енциклопедичний словник/ під ред. В. І. Шинкарука. Київ: Абрис, 2002. 744 с.

REFERENCES

1. *Byblejskaya encyklopedyya*. [Bible Encyclopedia] V 4-x vip. Vipusk I. A-E. Trud y yzdanye arxymandryta Nykyfora. Moskva: Yzd. Svyato-Troshe-Sergyevoy Lavri. 1990. 904p. 2. Dokash V. I., Leshan V. Yu. [Common Religion Science] *Zagalne religyeyznavstvo*: Navchalnyj posibnyk. Chernivci: Knygy XXI, 2005. 376p. 3.[Natural History: Encyclopedic Dictionary] *Estestvoznanye*: Encyklopedycheskyj slovar/ Sost. V. D. Sholle. Moskva: Bolshaya Rossyjskaya encyklopedyya, 2002. 543p. 4. Myxalyjin P. E.[Orthodoxy: Encyclopedia of the Believer]*Pravoslavyye*: Encyklopedyya veruyushhogo. Xarkov; Belgorod: Klub Semejnogo Dosuga, 2011. 240p. 5. Petrushenko V. L. [Philosophical Dictionary: terms, personalities, sensations]*Filosofskiy slovnyk*: terminy, personaliyyi, sensaciyi. Lviv: “Magnoliya 2006”, 2011. 352p. 6. Ragner K. [A short theological dictionary] *Korotkyj teologichnyj slovnyk*/ K. Ragner, G. Forgrimler; [per. z nim. O. Avramenka]; za red. o.S. Mudrogo. Lviv, 1996. 664p. 7. Reneker F. [Brackhaus Biblical Encyclopedia]*Byblejskaya encyklopedyya Brakgauza*/ F. Reneker, G. Majer; [per.

s nem. V. Yvanova y dr.] :pod red. V. Czorna. Kremenchug: Xrystyyanska zorya, 1999. 1120p. 8. Slobidskyj S. (*protoiyerej*). [The law of God]Zakon Bozhyj. Vyd. 3-tye. Kyiv: Vyd. vid. UPCz Kyiv. Patriarxat, 2005. 655p. 9. [Ukrainian Soviet Encyclopedia] *Ukrayinska radyanska encyklopediya*: v 12-tyt. / gol. red. M. P. Bazhan; redkol. :I. K. Bilodid ta in. Kyiv: Golov. red. URE, 1981, T.6.552p. 10. [Philosophical Dictionary: Founded by G. Schmidt] *Fylosofskyj slovar*: Osnovan G. Shmydrom. 22-e, novoe, pererabot. yzd. pod. red. G. Shyshkoffa/ Per. s nem./ Obshh. red. V. A. Malynyna. Moskva: Respublyka, 2003. 575p. 11.[Encyclopedic Dictionary of Philosophy] *Filosofsky j encyklopedychnyj slovnyk*/ pid red. V. I. Shynkaruka. Kyiv: Abrys, 2002. 744p.

Дата надходження: 24.03.2020 р.

Stepan Slyvka

Doctor of Law, Professor,
Head of the Department of TFP
Institute of Jurisprudence and Psychology
Lviv Polytechnic National University

OUTPUT OF NATURAL LAW BEYOND MATERIALITY

The article examines the exit of natural law beyond materiality in order to increase the degree of spirituality. The definition of material virology is given, the relation between natural law and natural law is drawn. The pernicious influence of the postmodern narrative on the development of natural law and the raising of the need for non-ontological material relations are indicated.

Key words: natural law, natural law, substantive, postmodern narrative.